

PM 2012:103 RIII (Dnr 001-821/2012)

Mindre våld för pengarna (SOU 2012:23)

Remiss från Kulturdepartementet

Remisstid 31 augusti 2012

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Som svar på remissen ”Mindre våld för pengarna” (SOU 2012:23) hänvisas till vad som sägs i denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Ulla Hamilton anför följande.

Ärendet

Kulturdepartementet har remitterat betänkandet ”Mindre våld för pengarna”.

Regeringen beslutade den 24 mars 2011 att tillsätta en särskild utredare – tillika nationell samordnare, med uppdrag att lämna förslag om hur brottslighet i samband med idrottsevenemang kan motverkas. Utredningen har tagit namnet ”Nationell samordning mot brottslighet i samband med idrottsarrangemang”.

I april överlämnades delbetänkandet ”Mindre våld för pengarna” (SOU 2012:23). En särskild skrivelse om anmälningsplikt överlämnades i juni 2012. Slutbetänkandet ska överlämnas senast den 31 mars 2013.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, idrottsförvaltningen, Stockholms Stadshus AB. Stockholms Stadshus AB har i sin tur remitterat ärendet vidare till Stockholm Globe Arena Fastigheter AB.

Stadsledningskontoret anser att det vore önskvärt att idrottsarrangemang med hög risk ska bli tillståndspliktiga hos polisen samtidigt som även frågan om tillträdesförbud bör ligga under polisen och inte på ideella föreningar och klubbar.

Idrottsförvaltningen anser att det med tanke på de omfattande investeringarna i idrotts- och evenemangsanläggningar i Stockholmsområdet är välkomnande att tryggheten kring idrotten förstärks i likhet med delbetänkandets förslag.

Stockholms Stadshus AB stödjer utredarens förslag och staden verkar i den riktning som föreslås inom ramen för vår rådighet.

Stockholm Globe Arena Fastigheter AB anser att man redan arbetar med frågorna men att risken för ordningsstörningar och andra olägenheter minskas betydligt genom hur nya arenor utformas och moderna anläggningar byggs.

Mina synpunkter

I Stockholm finns en bred supporterkultur, inte minst inom fotboll, hockey och bandy. På senare år har fokus kommit att hamna på den negativa supporterkulturen medan den positiva supporterkulturen har hamnat i skymundan. För att stockholmarna ska känna sig trygga i samband med idrottsevenemang är det viktigt att komma tillrätta med de ordningsstörningar som idag förekommer.

Delbetänkandet lyfter flera viktiga frågor om hur vi kan samarbeta för att motverka den negativa supporterkulturen, och skapar en plattform för samarbete kring de individer som står i centrum för denna. Tillträdesförbud är en viktig del, men frågan bör utredas vidare och en tydligare konsekvensanalys måste göras även gällande huvudmannaskapet för det nationella registret över personer med tillträdesförbud. Att tillträdesförbudet förlängs upp till tre år och att det vidgas till att gälla för området närmast runt arenan är också bra, men långtifrån någon lösning på problemet. Även frågan om bråk som sker med anledning av, men inte nödvändigtvis i anslutning till, idrottsevenemang bör tas i beaktande i utredningen. Därför måste ett batteri av åtgärder återfinnas när slutbetänkandet presenteras och då också visa en förståelse för att det inte uteslutande är polisiära och repressiva insatser som stävjar våldet. Klubbarna och supporterkulturans ansvar måste ges ökad uppmärksamhet.

Enligt stadens nyligen antagna evenemangsstrategi är målet att Stockholm år 2030 ska vara en av Europas tre främsta evenemangsstäder. Stora evenemang är viktiga för Stockholm och staden arbetar för att göra det enklare för evenemangsarrangörer. Staden förordar inte tillståndsplikt för större evenemang.

År 2010 antog Stockholms stad den övergripande strategin ”Bekämpa våldet och främja en ny supporterkultur kring idrotten”. I detta strategidokument finns många goda idéer som borde uppmärksammas nationellt. Där framgår både kortsiktiga och långsiktiga åtgärder som staden ska arbeta med. Bland långsiktiga åtgärder är det värt att lyfta fram frågan om derbyn på dagtid och att det bör övervägas att endast tillåta sittplatser vid derbyn och andra högriskmatcher.

Erfarenheterna av att landshövdingen i Stockholms län verkat som regional samordnare mot idrottsrelaterat våld har, från Stockholms stads sida, varit goda och något som bör uppmärksammas i en nationell strategi.

Precis som flera remissinstanser framhåller så är utformningen av arenor central för att kunna garantera säkerheten. Där ligger Stockholms stad och län i framkant med två nya arenor som snart står klara. Därutöver jobbar Stockholms stad även med ”Program Supporter” som är aktiva i det förebyggande arbetet för att stävja våldet i samband med idrottsevenemang.

I frågan om finansiering för polisinsatser anser jag att lika villkor bör gälla oavsett ägarform.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Som svar på remissen ”Mindre våld för pengarna” (SOU 2012:23) hänvisas till vad som sägs i denna promemoria.

Stockholm den 22 augusti 2012

ULLA HAMILTON

Bilagor

1. Betänkandet ”Mindre våld för pengarna” (SOU 2012:23), sammanfattning
2. Skrivelse om anmälningsplikt vid idrottsarrangemang – komplettering av betänkandet ”Mindre våld för pengarna” (SOU 2012:23)

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Det antecknades till förteckningen att Miljöpartiet avstår från att delta i beslutet.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av *Ann-Margarethe Livh* (V) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen besluta

Som svar på remissen ”Mindre våld för pengarna” (SOU 2012:23) hänvisas till följande yttrande.

Självfallet ska det vara tryggt och säkert att gå på idrottsevenemang, och det uppnås genom ett fortsatt och stärkt förebyggande arbete för en positiv supporterkultur och genom att idrottsarenorna planeras och byggs på ett säkert sätt.

När det uppstår problem under matcher finns det redan idag lösningar att använda mot enskilda problemmakare, men det sköts inte alltid på rätt sätt. Det handlar om dåliga kameror, poliser som inte ingriper, besöksförbud som inte används etc. Idag bestraffas publiken kollektivt inom fotbollen för vad en enskild gör. Matcher avbryts och folk förlorar stora pengar på utgifter man haft för att se matchen och för att deras lag bestraffas ekonomiskt.

Att fokusera på ökad kontroll och övervakning av idrottspubliken är fel väg att gå. Under senare år har det också lugnat ner sig med bråk och stök kring och på arenorna, vilket bekräftas av idrottsförvaltningens remissvar. Rekryteringen av unga risksupportrar har glädjande nog avstannat på grund av koordinerade insatser.

Vänsterpartiet motsätter sig införandet av anmälningsplikt vid idrottsarrangemang och andra repressiva inslag mot människors rättigheter kring/på idrottsarrangemang.

Det antecknades till protokollet att Miljöpartiet avstår från att delta i beslutet.

ÄRENDET

Kulturdepartementet har remitterat betänkandet ”Mindre våld för pengarna”.

Regeringen beslutade den 24 mars 2011 att tillsätta en särskild utredare – tillika nationell samordnare, med uppdrag att lämna förslag om hur brottslighet i samband med idrottsevenemang kan motverkas. Utredningen har tagit namnet ”Nationell samordning mot brottslighet i samband med idrottsarrangemang”.

I april överlämnades delbetänkandet ”Mindre våld för pengarna” (SOU 2012:23). En särskild skrivelse om anmälningsplikt överlämnades i juni 2012. Slutbetänkandet ska överlämnas senast den 31 mars 2013.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, idrottsförvaltningen, Stockholms Stadshus AB. Stockholms Stadshus AB har i sin tur remitterat ärendet vidare till Stockholm Globe Arena Fastigheter AB.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 28 juni 2012 har i huvudsak följande lydelse.

Ansatsen att på ett samlat sätt ta sig an och stävja det idrottsrelaterade våldet är i grunden bra och stadsledningskontoret ser fram emot att senare få ta del av slutbetänkandet och en nationell strategi.

Precis som i allt brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbete, är det av största vikt att bygga arbetet på att främja de goda krafterna. I detta fall i form av den goda supporterkultur som finns. Vi ser därför fram emot en utveckling av även det området i slutbetänkandet.

Staden och polisen har ett övergripande och gemensamt ansvar för medborgarnas trygghet och säkerhet. I detta ansvar ligger att i första hand förebygga och förhindra oönskade händelser och att ha beredskap att hantera de som ändå uppkommer. Att idrottsarrangemang med hög risk inte är tillståndspliktiga hos polisen gör att samhället inte på ett samlat sätt kan medverka i att styra den risk som medborgarna utsätts för utan istället bara har att förhålla sig till den. Därför anser stadsledningskontoret att det vore önskvärt att överväga att införa en sådan tillståndsplikt.

Utgångspunkterna att utredaren inte ska ta över det ansvar som berörda myndigheter och organisationer har i dag samt att så långt som möjligt undvika särlösningar för idrottsarrangemang är utmärkta. När det gäller ett nationellt register över personer med tillträdesförbud så anser dock stadsledningskontoret att utredarens inte följer sina egna intentioner. Detta är inte ett uppdrag som passar en ideell förening utan handlar snarare om att polisen ska kunna sammanställa vilka personer som dömts för brott i nära anslutning till evenemang och till tillträdesförbud ur det vanliga brottsregistret och på ett ändamålsenligt sätt informera om det mellan de olika polisdistrikten.

Slutligen anser stadsledningskontoret att, i enlighet med utredarens intentioner att inte göra särlösningar för idrottsarrangemang, regleringarna för kostnadsfördelning när det gäller polisbevakning av idrottsarrangemang ska vara desamma som i övriga delar av samhället.

Idrottsförvaltningen

Idrottsförvaltningens kontorsyttrande daterat den 12 juli 2012 har i huvudsak följande lydelse.

Publikintresset för allsvensk fotboll är stort och de anläggningar som finns tillgängliga för klubbarna uppvisar brister både vad gäller kapacitet och säkerhet. Med tanke på de omfattande investeringarna i idrotts- och evenemangsanläggningar i Stockholmsområdet är det välkomnande att tryggheten kring idrotten förstärks, och att det bedrivs ett samlat grepp för en ny och positiv supporterkultur.

Under år 2011 har rekryteringen av unga risksupportrar avstannat. Denna bild delar även flera av Program Supporters samverkansparter i det förebyggande arbetet med stadens ungdomar. Det förtjänar att understrykas att det är de koordinerade insatserna som är helt avgörande för framgång.

Delbetänkandet ”Mindre våld för pengarna” är ett viktigt steg mot en nationell åtgärdsplan. Idrottsförvaltningen vill särskilt framhålla vikten av att utveckla arbetet med och samverkan kring arenasäkerheten. I strategin har en översyn av arenornas utformning och utrustning ingått. När det gäller de fysiska förutsättningarna är det viktigt att utrymmen finns för nödvändiga säkerhetsåtgärder och att in- och utpasseringarna vid arenorna går smidigt. En väl fungerande kameraövervakning är en viktig teknisk förutsättning. Inför uppförandet av nya arenor åtar sig arenaägarna att se till att de fysiska och tekniska förutsättningarna är de bästa tänkbara, vilket har en stor betydelse för att påverka möjligheterna att upprätthålla ordningen vid matcherna.

Idrottsförvaltningen och Stockholms stad är genom Program Supporters aktiva i det förebyggande arbetet för att stävja våldet i samband med idrottsarrangemang. Arbetet innebär att aktivt delta vid och omkring stadens elitarrangemang för att stödja ungdomar och bedrivs i ett nära samarbete med polisen. I delbetänkandet som nu föreligger behandlas inte de förebyggande insatserna närmare utan utredarens avsikt är att återkomma till dessa aspekter i slutbetänkandet. Idrottsförvaltningen kommer därför att mer utförligt att redogöra för erfarenheter och kommentera utredarens förslag till förebyggande insatser i samband med slutbetänkandet.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 14 juni 2012 har i huvudsak följande lydelse.

Koncernledningen stödjer utredarens förslag och anser att staden, genom både bolag och nämnder, verkar i den riktning som föreslås i de delar staden genom sin verksamhet har rådighet. SGA Fastigheter kommer att i samband med fotbollsmatcher ha ett nära samarbete med Stockholms Brandförsvaret, Polisen samt Hammarby och Djurgårdens fotboll.

SGA Fastigheter arbetar kontinuerligt med säkerhetsfrågor kring arenorna och har i många fall stått för de kostnader som utredaren pekar på att arrangörerna och klubbarna bör räkna med att ansvara för. I samband med byggandet av Tele2 Arenan har SGA Fastigheter aktivt arbetat med seriösa supportergrupper från Hammarby och Djurgården med ett flertal frågor, exempelvis ståplatsernas utformning och placering samt tiforum (supportrarnas verksamhetslokaler/förråd).

Avslutningsvis vill koncernledningen poängtera vikten av att idrottsrörelsen och klubbarna tar sin del av ansvaret, för att motverka att risksupportrar kommer in på aktuella evenemang. Det är också av största vikt att nyrekryteringen motverkas genom ett tydligt och systematiskt arbete med värdegrunden för idrottslig verksamhet, som måste börja redan bland aktiva barn och ungdomar.

Stockholm Globe Arena Fastigheter AB

Stockholm Globe Arena Fastigheter AB:s yttrande daterat den 13 juni 2012 har i huvudsak följande lydelse.

SGA Fastigheter delar betänkandets förslag.

Dock kan påpekas att risk för ordningsstörningar och andra olägenheter kan minskas betydligt genom arenornas utformning och utrustning, t ex att nya moderna anläggningar byggs som har med huliganproblematiken redan ”på ritbordet”.

I och omkring våra befintliga arenor har vi genom åren lagt ner ansevliga summor på olika typer av säkerhetsinstallationer, både på fasta byggnationer och kamerasystem. Det stämmer alltså inte att det är arrangören som ansvarar för att modern kamerateknik finns, utan åtminstone avseende Söderstadion har fastighetsägaren stått för alla kostnader rörande detta.

Som fastighetsägare ser vi med stor oro hur det fortfarande kan smugglas in bengaler och annan pyroteknik som särskilt i en inomhusarena med mycket lättantändligt material, t ex pappersskräp från tifo och vintertid stora dunjackor kan orsaka ett snabbt brandförlopp med ytterst allvarliga konsekvenser för en publik.